

Tartu Descartes'i Kool

INFOLEHT

19. – 23. mai 2025

Nr 32 (957)

TUNNUSTUS

JUHTKOND TÄNAB

- võidukat võistkonda, kes saavutas I koha kirjanduslikul mälumängul ja nende juhendajat Mirli Isakut
- õpetaja Riina Voltrit, kes valmistas 8. klassi õpilasi ette Hansa kooli võistkondlikuks mälumänguks
- õpetajaid, kes viisid läbi õuesõppetunde

TEADE

LÄHENEB KOOLIAASTA LÕPP

- ✚ 1.–8. klassidel kestab õppetöö 4. juunini
- ✚ 1.–8. klasside lõpuaktused toimuvad 6. juunil

- ✚ 9. klassidel kestab õppetöö 30. maini
- ✚ 9. klasside lõpuaktus toimub 12. juunil kell 17.00

ÜRITUSED

E 19. mai

- 9.00 1. klasside PRIA projektiüritus
- 10.00 3. klasside PRIA projektiüritus
- 11.00 2. klasside PRIA projektiüritus
- 12.05 1.b mänguvahetund
- 12.05 3.a mänguvahetund

T 20. mai

- 10.50 Õpilasesinduse koosolek
- 11.15 5. klassid teatris, Musta Kasti etendus „Tükk maad“
- 12.05 2.a mänguvahetund

K 21. mai

- 8.15 5. klasside PRIA projektiüritus
- 9.10 Juhtkonna nõupidamine
- 11.00 4. klasside PRIA projektiüritus
- 12.05 1.a mänguvahetund
- 12.15 Tugimeeskonna koosolek

N 22. mai

- 8.15 2.a õppeprogramm Elistvere loomapargis
- 11.00 1.a laulupeomuseumis
- 12.05 2.b mänguvahetund
- 15.15 Õpetajate üldkoosolek

R 23. mai

- 10.05 Kohtumine riigikogu liikme Mihkel Leesiga 9. klassidele
- 12.05 3.b mänguvahetund
- 17.00 7.buv klassiõhtu

KOOLIELU

• VÕIT KIRJANDUSLIKUL MÄLUMÄNGUL

6. mail toimus Jaan Poska gümnaasiumis kirjanduslik mälumäng 7.–9. klassi õpilastele. Pildi-, heli- ja videoküsimused keskendusid eelkõige kirjandusele, aga kasuks tulid ka üldkultuurilised teadmised. Meie kooli esindasid lugemishuvilised õpilased Anett Tagoma (7.b), Mari Iher (9.a) ja Laura Elise Mae (9.a). Nende koostöö sujus hästi ning nad saavutasid 15 osalenud võistkonna hulgas **I koha**.

Mari kommentaar:

„Küsimused ei olnud võetud kirjandustundide materjalidest, vaid noorte hulgas populaarsetest raamatutest ja kultuurielust. Õigeid vastuseid ei teadnud me otsekohe, vaid leidsime pigem ühise arutluse käigus. Oli hea meel, kui õige vastuse välja nuputasime. Läksime viktoriinile tundega, et läheb, nagu läheb, ega osanud oodatagi, et nii edukad oleme.“

Palju õnne võitjatele! Lugemine loeb!

Mirli Isak,
kirjandusõpetaja

• PILGUHEIT PROJEKTI “MULDPÖRANDALT BALLISAALI. EESTLASTE KUJUNEMISE LUGU”

12. mail käisid meie kooli kaks 4-liikmelist 8. klasside võistkonda Hansa kooli kaheksandikega mõõtu võtmas järjekorras teises 19. sajandi teemalises mälumängus. Sellel korral liikus kohe algusest peale 8.a ja 8.c ühisvõistkond – Carolina Silm, Jelizaveta Knjazeva, Mirjam Mandri ja Loviisa Sõukand – kindlalt poodiumikoha suunas. Lõpuks jagati esikohta ühe Hansa kooli 8. klassi võistkonnaga. Carolina ja Jelizaveta sõnul oli mälumäng hästi korraldatud ja eriti tore oli see, et selleks valmistumiseks anti kindlad materjalid, nii olid kõigil võrdsed võimalused olla edukad. Mälumängu lõpus said meie õpilased ka kutse osaleda järgmisel päeval toimuval 8. klasside projekti “Muldpörandalt ballisaali. Eestlaste kujunemise lugu” teemapäeval, et võtta kokku õppeaasta jooksul kogutud teadmised eestlaste eluolu ja kultuuriloo kohta 19. sajandil. Meie õpilased võtsid kutse rõõmuga vastu, sest ees ootas midagi põnevat ja teistsugust.

13. mail seadsimegi sammud uuesti naaberkooli. Hansa kooli õppejuht Aino Saava juhatas teemapäeva sisse Valdur Mikita sõnadega: „Vanaaja inimene teadis vähe, aga sai kõigest aru. Meie teame kohutavalt palju, aga me ei saa enam millestki aru.“ Projekt aitas kindlasti lisaks uutele teadmistele ka paremini mõista, kuidas tol ajal elati, miks nii elati.

Kuulda ja näha sai nii ettekandeid 19. sajandi eesti ajaloost, eluolust, hariduselust, kirjandusest, eesti keelest, kunstist, rahvatantsust, muusikast kui ka luulepõimikut Koidula luulest ja katkendit Jakob Hurda kõnest esimeselt laulupeolt.

KOOLIELU

Lisaks lauldi koos regilaulu ja „Kungla rahvast“ ning mekiti õpilaste küpsetatud kaerapätsikesi ja karaskit. Meie õpilastele meeldisid enim 8. klassi näiterühma katkendid „Kevadest“ ja „Säärasest mulgist“. Teemapäeva lõpus võeti 19. sajand 21. sajandile väga iseloomulikult ka kokku – oli Kahoot.

Alissa Bronzova, Kaspar Tammoja, Rasmus Lang ja Robin Laurson 8.a klassist tõid välja, et neile meeldis teemapäev väga, sest oli näha, kui palju olid õpilased oma teemadega tegelenud. Muljet avaldas ka see, et õpilased pidid kogu õppeaasta pidama blogi, mis kindlasti arendas nende õpilaste arvuti- ja kirjutamisoskust.

Meie õpilased leidsid, et sellises projektis oleksid nad isegi soovinud osaleda. Lisaks arvasid nad, et selliseid koolidevahelisi koostegemisi, nagu see mälumäng oli, võiks rohkem olla.

Helen Nigol,
raamatukoguhoidja

• ÕUE ÕPPIMA!

Juba viiendat kevadet järjest kutsus Tartu Ülikooli Liikumislabor nii Liikuma Kutsuva Kooli programmiga liitunud koole kui ka kõiki teisi koole maikuu esimesel nädalal, 5.–9. mail, õue õppima. Meiegi liitusime algatusega ja vaatamata külmale kevadilmale viisid õpetajad tunde läbi värskes õhus, pakkudes huvitavat vaheldust tavapärasele õppetööle.

Kevadisel õuesõppenädalal toimetasid 1.a klassi õpilased õues ja osalesid projektis „Turvaline lapseõlv sõprade toel ja nõul“. Esmaspäeval pidid nad õuest otsima arve, et teada saada, mis täht on selle arvu juures. Tähtedest said kokku loodusega seotud sõnad. Pärast pidid õpilased saadud sõnad rühmitama. Nii saime korrata lindude, puude ja kevadlillede nimetusi.

Teispäeval kohtusid õpilased politseinikega, kes rääkisid, kuidas peab tänaval käituma ja missugused ohud võivad neid tabada. Politseinikud tutvustasid oma varustust, mida nad kannavad iga päev, kui lähevad patrullima. Teises töötoas rääkis veebikonstaabel, kuidas käituda internetis ja mis on oluline meeles pidada.

Kolmapäeval toimus Vapramäel õppeprogramm „Matemaatika looduses“. Retkejuht Priit rääkis, kui suur on Vapramäe maastikukaitseala, mis piirneb Tartu–Valga maantee ja Elva jõe vahel. Tegevused vaheldusid looduse tundmaõppimise ja matemaatikaülesannete lahendamisega. Lapsed leidsid õpperajalt neile tundmatuid taimi ja retkejuht selgitas põhjalikult, kelle või millega on tegemist. See päev oli põnev kordamistund looduses.

Neljapäeval kordasime õues kooliümbruse puid. Iga laps lahendas mõistatuse, nuputas ja sai teada, et maikuu on looduskaitsekuu. Seda hakati tähistama 1980. aastal.

Reedel kohtusime arstitudengitega, kes näitasid pilte ja arutasid koos õpilastega, mis on lapsega juhtunud ja mida peab tegema. Kui jutud räägitud, sai iga laps oma kaisukaruga minna arsti juurde. Seal tuli rääkida, mis kaisukaga on juhtunud. Nii sai stetoskoobiga kuulata, siduda haiget käppa ja panna plaastrit. Nii said kõik haavad parandatud.

Aitäh õpetaja Kajale, kes korraldas vahvad kohtumised!

Küllike Kütimets,
1.a klassijuhataja

KOOLIELU

2.a klass kasutas mitmel korral võimalust õues õppida. Nii näiteks kordasime õpitud taimi. Abiks olid pildid puudest, nende lehtedest, õitest ning viljadest. Pärast pildimaterjali abil meenutamist otsisime samad puud ka koolimaja ümbrusest üles. Korratud said ka kevadlilled.

Eesti keele tunni teema ja tööülesanded said õpilased teada õuevahetunni lõppedes. Selleks tuli õpetajalt tahvel võtta, koolimaja ümbrusest QR-koodid leida, et nende abil tunni tööülesanded teada saada. Lisaks leidsid õpilased oma teekonnalt ka ämbrikesed tööks vajalike vahenditega. Kui kõik vajalik olemas, sai hakata raamatukest valmistama. Harjutasime meeskonnatööd, arendasime lugemisoskust ja testisime koolimaja ümbruse tundmise taset.

Kaja Kivisikk,
2.a klassi õpetaja

Õuesõppenädalal käis 4.b klass õues eesti kõnekäände õppimas. Õpetaja oli koolimaja ümbrusesse peitnud pilte, mis kujutasid kõnekäände ning õpilased pidid need üles leidma ning iga pildi juurde sobiva kõnekäändu viima. Seejärel lahendati ülesandeid töölehel. Tegevused andsid võimaluse värskes õhus liikuda, teha koostööd klassikaaslastega ning näidata oma nutikust.

Kahjuks juhtus nii, et tunni lõpus hakkas vihma ja rahet sadama. Kuna märjale töölehele ei saanud kirjutada, lõpetasime töölehe koolimaja fuajees.

Halvale ilmale vaatamata oli õuetund tore vaheldus.

Mirli Isak,
eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Kõigepealt tuletasime 6.u klassiga meelde geomeetrilisi kujundeid, moodustades õpilastest erinevaid kolmnurki ja ringe. Seejärel said õpilased ülesandeks läbida vahemaa 2 km ja täita töölehte kevadlilledle kohta.

Ukraina õpilastel tuli töö sooritada eesti keeles. Kui õpilane vajas abi, sai küsida nõu õpetajalt või paariliselt ning meelde tuletada, mida oleme õppinud. Kellel oli keeleliselt väga raske, sai abiks võtta interneti.

Ülesandeid täideti rõõmuga ja töölehed said ka valmis. Edaspidi saab neid töölehti kasutada teistegi ülesannete täitmisel.

Riina Muug,
loodusainete õpetaja

KOOLIELU

7.u õpilaste bioloogiaturundi teemaks oli elu mitmekesisus ökosüsteemis. Tutvustime lähemalt pargi ökosüsteemiga. Selgeks said eestikeelsete nimetustega puud meie kooliümbruse pargis: hobukastan, kask, vaher, lehis, kuusk, paju. Rääkisime, millised on kaskede liigid ja kuidas näevad välja arukask ja leinakask ning mille poolest erinevad kuusk, mänd ja lehis. Lehisest okkad paitasid õpilaste käsi ja nägusid – see jäi hästi meelde, kui pehmed on nende okkad. Lehisest uurimisel liitusid meiega ka teised koolist koju ruttavad õpilased – neilgi oli huvi selle puu kohta rohkem teada saada.

Pärast käsitlesime veel ka pargi ökosüsteemis elavaid loomi ja linde, kuid aeg hakkas pigistama ja väga külm oli, nii et selle teemaga jätkame järgmisel tunnil. Aga vahva oli õues ikka, eriti kui on viimane tund ja pea õppimisest juba paks.

Riina Muug,
loodusainete õpetaja

• TERVISLIK VAHEPALA VÕI RÄMPSTOIT?

Projekti „Turvalisem lapsepõlv sõprade toel ja nõul“ raames püüdsid VOCO koolinoored meie kooli 4.–5. klasside õpilasi sel teemal pisut harida. VOCO toidukooli õppurid jagasid oma teadmisi noorematega ning andsid nõu, kuidas saada tervisliku toiduga sinasõbraks. Lisaks kokati koos ning kaeti kaunis laud, mille taga omavalmistatud snäkke nautida.

Õpilaste mõtteid:

4. a klass

+ Mulle väga meeldis õppida, kuidas teha süüa, ja arvan, et see on tulevikus väga kasulik oskus. Mulle meeldis see, et meid aidati väga palju ning õpetajad olid lahked ja toredad.

+ Me tegime seal süüa. Selline päev õpetab sõpradega koos tegutsemist ja väga mõnus on tavalisest koolipäevast midagi muud teha ja koolimajast väljas käia.

+ Me tegime seal erinevaid suupisteid. Ma õppisin, kuidas kaaluda erinevaid koostisosasid.

+ Selline koolipäev oli väga kasulik, kuna sa õpid seal erinevaid asju, näiteks kaalumist, mõõtmist ja täpsust. Selline koolipäev on vajalik, sest sa õpid enda järel koristama.

+ Lõpus söime kõik enda klassi tehtud sööki. Kõik söögid olid head.

5.a klass

+ Mulle meeldis, et seal oli palju huvitavaid valikuid, mida süüa teha. Lõpus oleksin võinud rohkem töötada. Soovitan kindlasti teistele klassidele VOCO töötuba, sest seal saab nalja ja palju süüa.

+ Mulle väga meeldis VOCO-s, sest sain uusi toite proovida. Oli põnev süüa valmistada ja mulle meeldis teistega koostööd teha. Sellised üritused on toredad, sest saab teistmoodi õppida.

+ Oli tore kokata. Mulle meeldis see kogemus. Mul on ettepanek, et soola- ja suhkrutopsidel võiksid olla sildid peal.

+ Kõige rohkem meeldisid mulle pitsarullid, sest neis oli piisavalt soola. Mulle meeldis kokata, toidud olid väga maitavad. Bounty pallide jaoks võiks sulatatud šokolaadi sisse lisada natuke piima, muidu on šokolaad liiga mõru.

+ Selliseid üritusi võiks veel teha, sest saime õppida koostööd, toidutegemist ja viisakust. Toidud said ka väga maitavad.

5.b klass

+ Mina tegin seene-juustusuupisteid. Ise ma neid ei söönud, aga õpetajatele maitsetes – seega tulid hästi välja.

+ Mulle väga maitsetesid kohvi-biskviitrull ja minipitsad.

+ Katsime pärast laua. Meie suupistelaud nägi väga uhke välja.

KOOLIELU

- + Meie tegime mini-Bounty'sid, neid pidi šokolaadiga katma ja see oli väga keeruline. Saime siiski hakkama ja mulle meeldisid meie Bounty'd kõige rohkem.
- + Meie tegime smuutit, see tuli välja väga maitsev.
- + Vahva oli koos süüa teha, tahaksin seda teha sagedamini.

Kaja Kivisikk, Terje Lelov,
Pirgit Palm, Siret Vool,
klassijuhatajad

• TURVALINE LAPSEPÕLV SÕPRADE TOEL JA NÕUL

Projekti „Turvaline lapsepõlv sõprade toel ja nõul“ raames käisid 1.–3. klassidele piirkonnapolitseinikud rääkimas turvalisest kooliteest, enda turvalisusest ja kuidas targalt internetis tegutseda. Töötubade eesmärk oli anda õpilastele teadmisi ning eakohaseid oskusi õnnetusjuhtumite ennetamiseks.

Lisaks külastasid õpilased ka Kaisukaruhaiglat. Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi tudengid viisid läbi töötoa, mille eesmärk oli vähendada õpilaste hirmu arstide ees ja tutvustada neile esmaabi. Kõik kaisuloomad käisid arsti vastuvõtul ja raviti terveks.

3. klasside õpilaste mõtted:

- + Sain teada, et kui rästik hammustab, peab jääma rahulikuks, olema liikumatult ja kutsuma abi või transportima kannatanu ise haiglasse.

- + Süda on rusikasuurune ja asub rindkeres veidi vasakul pool kopsude vahel.
- + Sain teada, mida tähendab lühend EMO – erakorralise meditsiini osakond.
- + Peavalurohul ja valuvaigistil ei ole vahet. Lisaks sain teada kuuldetoru nime – stetoskoop.

4.–5. klassid osalesid turvatunde töötoas, kus läbi mänguliste tegevuste õpetati inimõigusi, eneseväljendust ja emotsioonidega toimetulekut.

4.a õpilaste mõtted:

- + Töötuba oli väga põnev: küsimused olid põnevad ja vastused veelgi põnevamad.
- + Mulle väga meeldis selles töötoas käia, sest on vajalik rääkida sellest, kuidas ennast turvaliselt tunda.
- + Mulle jäi meelde number 116111. See on lasteabi telefoninumber inimestele, kellel on mured, millest nad teistele rääkida ei saa.
- + Mulle jäi meelde, et me otsustame oma keha eest ise, mitte teised. Keegi ei tohi meie kehaga midagi teha. Ma saan ise oma keha kontrollida.
- + Mulle jäi meelde see, et EI ÕELDA ON OKEI.
- + Ma sain teada, et loomad on meie suured sõbrad, kui sa neile haiget ei tee.
- + Kodus on väga turvaline. Inimene peab teadma, kus ta on kaitstud.
- + Ei tohi karta õelda ei ja kui sul on ebamugav, siis tuleb täiskasvanule kohe öelda.

KOOLIELU

5.a klassi õpilaste mõtted:

Turvatunde töötoast jäi mulle meelde, et ...

- * lasteabi number on 116111 ja sinna võib alati helistada, kui soovid muret jagada.
- * küsi alati täiskasvanult abi.
- * inimõigused on kõikidele. Igal inimesel on õigus heaolule.

Tahan veel öelda, et ...

- * selliseid töötube võiks koolis rohkem olla.
- * meil olid väga toredad juhendajad.
- * julgen nüüd öelda, kui ma midagi ei soovi.

5.b klassi õpilaste mõtted:

Töötöast jäi meelde, et ...

- * igal inimesel on oma isiklik ruum ja sinna ei tohiks teised siseneda (inimesel on ebamugav).
- * kõigil on õigus tunda end turvaliselt ja ohutult.
- * kellelgi pole õigus sulle haiget teha.
- * peab küsima luba, kui tahad kedagi kallistada.

See töötuba on õpilastele vajalik, et nad ...

- * saaksid uusi teadmisi.
- * oskaksid ennast kaitsta.
- * teaksid, mis turvatunne on.
- * tunneksid ennast hästi ja turvaliselt.

Terje Lelov, Pirgit Palm ja Siret Vool,
Klassijuhatajad

• METSA TALUS

13. mai veetis 2.a klass Tartumaal Metsa talus. Bussist väljudes tervitas meid perenaine Maris, koos temaga sõbralik perekoer Mona ning kaks kassi. Sama sõbralikud olid ka talu teised loomad: lambad, kits, ponid, küülikud, erinevad tõugu kanad ning kukk.

Meenutasime aasta jooksul koolis õpitut. Lisaks saime näppude vahel villast lõnga keerutada, vokitada tallata, ponisid harjata, muna sisu uurida. Saime omavahel võrrelda vuti, kana, pardi, emu ning jaanalinnu mune.

Nägime paaripäevaseid kana- ja vutitibusid ning 10-päevast küülikupoega. Kõik lapsed said teha ka pildi koos imepehme tibu-pojaga, kes kenasti peopessa ära mahtus.

Meelistegevused laste jaoks olid küülikute toitmine, poniga ringi jalutamine, kepphobuste võidusõit.

Päeva lõpetasime toredate piknikuga. Päikest täis päev toredate tegevustega oli põnev, kuid väsitav. Tagasiteel valitses bussis vaikus. Naabriga lobisemise asemel vaatasid lapsed talus tehtud arvukaid pilte.

Kaja Kivisikk,
2.a klassijuhataja

• MUST VÖÖ VAIMSES TERVISES

13. mail osalesid 5.av õpilased spordimuuseumi aktiivõppeprogrammis „Must vöö vaimses tervises“. Töötoas tuletasime meelde vaimse tervise vitamiinid ehk kuldse viisiku: liikumine, toitumine, suhted, puhkus ja tunded. Meile räägiti, missugused tegurid mõjutavad sportlaste vaimset tervist ja mida teha, et hoida oma vaim tervena. Töötuba meenutas aktiivset koolitundi: kuulasime, arutasime ja tegime koostööd. Pärast tundi lubati meid spordimuuseumi saalidesse, kus saime lustida veel ühe tunni.

Õpilaste mõtted:

✚ Mulle meeldis rühmatöö. Sain teada, et sport on olulisem, kui arvasin. See on vajalik, et stress kaoks.

✚ Muuseumis oli palju ägedaid retroasju. Juhendaja oli meil väga äge. Jätan meelde, et vaimne tervis on tähtis.

✚ Seal oli tore mängida ja mulle meeldisid töötoas tähelepanumängud. Sain teada, et väga paljud asjad mõjutavad minu tervist.

✚ Sain teada, et ka vaimne tervis on tähtis. Saame seda hoida, kui kasutame vitamiine: puhka, liigu, tunne ja söö tervislikult. Nüüd tean ka seda, et sportimine mõjutab keskendumist.

✚ Spordimuuseumist oli väga kahju ära minna.

Pirgit Palm,
5.a klassijuhataja

• KOHTUMINE KIRJANIKUGA

14. mail oli 1.–4. klassi õpilastel tore võimalus kohtuda Triinu Laanega, kes on eesti lastekirjanik, kultuurikorraldaja ning võru keele ja kultuuri aktivist. Kirjaniku loomingus on ilmunud mitmeid põnevaid raamatuid, milles kohtuvad võru ja eesti kirjakeel.

Tema raamatud räägivad olulistest ja südamelähedastest teemadest. Triinu debüütteos „Suur must koer. Suur must pini“ pälvis kohe rahvusvahelise tunnustuse. Kohtumise ajal jagas kirjanik põnevaid lugusid prototüüpidest, luges ette katkendeid oma raamatutest ja näitas toredaid fotosid ning illustratsioone. Kõige rohkem on kirjanikule tuntust toonud raamat „Luukere Juhani juhtumised“, mida on tõlgitud juba kaheksasse keelde ja pälvinud ridamisi auhindu – tänavu mais pälvis teos Itaalia ühe mainekama lastekirjanduse auhinna Andersen Prize'i.

Suur aitäh Triinu Laanele, kes jagas meiega oma loomingut ja innustas meis lugemishuvi!

Kadri Lill,
huvijuht